

ת"פ 47474/01/14 - מדינת ישראל נגד אלקים אלציק, אילון-ישראל שץ (עציר)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 47474-01-14 מדינת ישראל נ' אלציק(עציר) ואח'
תיק חיצוני:
בפני כב' השופטת מיכל ברנט
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשמים
1. אלקים אלציק (עציר)
2. אילון-ישראל שץ (עציר)

החלטה כללי

1. לנאשמים 1 ו-2 מיוחסות עבירות סחר בסם מסוכן, ניסיון לסחר בסם מסוכן וניסיון ליצוא סם מסוכן בהתאם לסעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.
 2. על פי עובדות כתב האישום, התגוררו הנאשמים באקוודור בתקופה הרלבנטית לאישומים, וביצעו שם את המיוחס להם בכתב האישום.
 3. ברשימת עדי התביעה צוינו בסעיף 18 "נציגי משטרת אקוודור".
 4. ביום 7.10.14 הוגש לבית המשפט תיק מוצגים ובו טבלה מסכמת, בה מצויינים שמותיהם של Marco Eduardo Gamboa Silva ו-Pablo Emilio Nunez Tovar כמי שערכו לכאורה מסמכים המהווים חלק משרשרת הסם, וכן את שמותיהם של Damian, Ruben, Wladimir, Emilio, Abel, Hugo, Martin, Katy, Julian, Miguel, כמי ששימשו כעוקבים בתיק.
 5. ביום 23.11.14 הוגשה על ידי ב"כ המאשימה בקשה לגביית עדות באמצעות היוועדות חזותית "Video Conference", על פי סעיף 14 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, סעיף 47 לחוק עזרה משפטית בין מדינות, תשנ"ח-1998 ותקנה 15 לתקנות עזרה משפטית בין מדינות, תשנ"ט-1999.
- מנוסחה של הבקשה עולה כי עדותם של שוטרי משטרת אקוודור חיונית להליך הפלילי, כי מדובר במי שאינם אזרחי או תושבי ישראל ואשר אינם מתעדים להגיע לישראל, והבאתם ארצה כרוכה בהוצאה כספית לא מבוטלת.

כן נטען, כי לנוכח ההתפתחות הטכנולוגית, ניתן באמצעות היוועדות חזותית להעניק לב"כ הנאשמים את זכותם לחקור את העדים בחקירה נגדית, וכי מקום שזו תיעשה באמצעות "מתווך" - מתורגמן הרי שממילא אין יתרון משמעותי לנוכחות העדים בארץ דווקא.

6. ב"כ הנאשמים התנגדו לעריכת חקירתם של העדים באמצעות היוועדות חזותית, ועמדו על הגעתם לבית המשפט, מהטעמים הבאים:

א. מדובר בעדים מהותיים אשר נטלו חלק ישיר ועקיף בפעילות משטרת ישראל באקוודור ויש בעדותם כדי להביא לפתרון מחלוקת עובדתית בין הצדדים, שעיקרה אופן ביצוע עסקת הסמים. חשיבות העדות מחייבת כי החקירה הנגדית תתקיים בבית המשפט על מנת שזכותו של הנאשם לחקירה נגדית תמוצה ולא תיפגע ועל מנת שהתרשמות בית המשפט מהעדים תהיה בלתי אמצעית.

ב. שמיעת עדות בהיוועדות חזותית נועדה למקרים בהם קיים קושי באיתור העדים או בחיובם להגיע ולהעיד בפני בית המשפט. במקרה דנן העדים הינם שוטרים ועל כן אין מדובר בקושי באיתורם או בחיובם להגיע לעדות.

ג. השיקול הכלכלי אינו מהווה עילה על פי חוק לשמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית.

ד. קשיים טכנולוגיים עלולים להקשות על ניהול החקירה הנגדית ולפגוע בהגנת הנאשמים.

דין והכרעה

המתווה הנורמטיבי

7. כפי שצוין כבוד השופט שהם בת"פ (מחוזי ת"א) 40123/04 מדינת ישראל נגד גונן שגב, "הכלל הוא כי מי שעדותו נדרשת בהליך המשפטי, בין אם מדובר בעד תביעה ובין אם בעד הגנה, חייב להתייצב על דוכן העדים לצורך מתן העדות, ועל מנת שניתן יהיה להתרשם ממנו באורח בלתי אמצעי. ככל שמדובר בעד המצוי בתחומי מדינת ישראל, ניתן לכפות את הופעתו, תוך שימוש, לעתים, באמצעים שונים, לרבות מעצרו של העד. כאשר מדובר בנתין מדינה זרה, רשאי בית המשפט לזמנו לעדות, ובהתאם לאמנת שטרסבורג יבוצע הזימון ע"י הרשות המוסמכת בחו"ל, אך אין דרך לחייב העד להופיע אישית בפני בית המשפט בישראל".

חריג לכלל הופעתו האישית של עד נקבע בסעיף 14 לפקודת הראיות, ובטרם ישקול בית משפט קבלת פרוטוקול העדות שנגבתה במסגרת "חיקור דין" כראיה, תוגש בקשה לגביית ראיות בהתאם לסעיף 47 לחוק העזרה המשפטית, הקובע כך:

"הרשות רשאית להגיש למדינה אחרת בקשה לגביית ראיות, לרבות העברת חפץ לצורך הצגתו בישראל, אם בית המשפט אישר שהראיות דרושות לצורך הליך משפטי בישראל; לענין סעיף זה, ואם הבקשה היא בשל הליך תלוי ועומד, "בית משפט" - בית המשפט הדן בהליך הקשור לבקשה."

עמוד 2

התנאים שנקבעו בפסיקה לקבילותה של עדות שהתקבלה בדרך של חיקור דין הינם:

- א. על העדות להיות חיונית במסגרת ההליך הפלילי - תנאי זה כאמור מתקיים בענייננו.
 - ב. העדות נגבתה מחוץ לתחום השיפוט של ישראל מכוח אמנה, הסכם או דין - תנאי זה כאמור מתקיים כאשר מדובר בצדדים לאמנת שטרסבורג.
 - ג. קיימת סיבה מספקת להיעדרו של העד שהעיד במסגרת חיקור הדין - כאשר נפסק כי הכוונה לסירוב של עד לבוא מחו"ל על מנת להעיד בישראל מסיבות כאלה ואחרות. במקרה דנן לא ניתן לומר שהעדים סרבו להגיע לישראל או הצהירו כי אין בכוונתם להגיע לישראל. מדובר בשוטרים, אשר שיתפו פעולה עם משטרת ישראל, בחקירה שהתנהלה כלפי חשודים ישראלים ואשר הציפיה הסבירה הכרוכה בעבודתם הינה כי יצטרכו להעיד בבית המשפט בישראל ביחס לפעולות שנקטו במסגרת החקירה הפלילית לה היו שותפים. כל שטוען ב"כ המאשימה הינו כי המדינה מבקשת להימנע מהטסתם של החוקרים ארצה, לאור העלויות הכרוכות בכך, ובצדק טענו ב"כ הנאשמים כי שיקול זה - אינו עולה כדי "סיבה מספקת" להיעדרו של עד חיוני.
 - ד. ניתנה לנאשם או לבא כוחו הזדמנות לחקור את העד בחקירה נגדית - סבורני כי האמצעים הטכנולוגיים הקיימים כיום (היוועדות חזותית) מאפשרים ניהול חקירה נגדית ההולמת את הצורך בשמירה על הגנת הנאשם ועריכת חקירה נגדית ראויה, אף במקום בו מדובר בעדים מהותיים, וכי אין מקום להידרש לפגמים טכניים מקום שאלה טרם באו לאוויר העולם.
- דע עקא, משבאתי לכלל מסקנה כי לא קיימת בנסיבות המקרה דנן "סיבה מספקת" להיעדרם של העדים, אין עוד צורך להידרש לסוגיה זו.

8. לאור האמור, מצאתי לדחות את הבקשה.

בדין שהתקיים ביום 3.12.14 נטען על ידי ב"כ המאשימה כי המועד שנקבע לשמיעת העדים מאקוודור הינו סמוך לחג המולד ואלה הודיעו כי לא יעלה בידם להגיע ארצה במועד זה.

לאור האמור הנני קובעת מועד לשמיעת עדים אלה ליום 25.1.15 בשעה 09:00 ולמשך כל היום.

המזכירות מתבקשת להזמין שירותי הקלטה למועד זה ומתורגמן לשפה הספרדית.

הנאשמים יובאו לדין על ידי שב"ס.

ניתנה היום, י"ב כסלו תשע"ה, 04 דצמבר 2014, בהעדר
הצדדים.